

СТ А Н О В И Щ Е

От: *доц. д-р Едуард Василев Маринов*
Нов български университет
Научна специалност: 3.8 Икономика

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен*
„доктор“ *по професионално направление 3.8. „Икономика“, докторска*
програма „Икономика и управление (транспорт)“ в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Петко Петров Трухчев*
Тема на дисертационния труд: *Интегриран подход към намаляване на въглеродните*
емисии в транспорта и енергетиката

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №1103/28.04.2023 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът е бил зачислен към катедра „Икономика на транспорта и енергетиката“ на УНСС в докторска програма „Икономика и управление (транспорт)“, съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС № 926/27.04.2020 г. Обучението е осъществено в редовна форма през периода 31.03.2020 – 31.03.2023 г.

Петко Петров Трухчев е завършила висшето си образование по специалност Връзки с обществеността в СУ „Св. Климент Охридски“, след което доразвива специализацията отново там в магистърска степен по Публична комуникация. По времето на работата по дисертацията и понастоящем работи като младши експерт в КЕВР и редактор, продуцент и водещ на предаването "В развитие" , Bloomberg TV Bulgaria, което дава добра основа за практически поглед върху темата за управлението на зелената трансформация, разгледана в дисертационния труд. Владее отлично френски и и използва английски език на професионално ниво, което личи от използването на множество източници на тези езици при изготвянето на дисертацията. Цялостния образователен и професионален профил на Петко Трухчев отговаря на избраната тематика, спомага за високо професионалното изпълнение на изискванията за придобиване на ОНС „доктор“ в професионално направление 3.8. „Икономика“ и за постигането на целите на изследването и научните и научно-приложните й приноси.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Изследването се характеризира с безспорна актуалност и значимост на самия избор на темата и нейната разработка на страниците на труда. Следва да бъде отчетена

и смелостта на автора да разглежда обществено значимата и широко дискутирана проблематика за декарбонизацията и политиките, свързани с нея, със сериозни интерес и значение както от академична, така и най-вече от практическа перспектива по отношение на настоящите и бъдещите политики не само в областта на енергетиката, но и на политиките за управление на изменението на климата, технологичното развитие в енергетиката и транспорта, дизайна и регулирането на енергийния пазар на макро- и микроикономическото ниво, и по-общо – с икономическото развитие като цяло. Дисертационният труд се състои от 194 страници – 176 стр. основен текст и 18 стр. библиография. Използваната литература обхваща общо 222 броя академични, популярни и статистически източници на български, английски и френски език. Обобщенията и изводите са подкрепени с използването на огромен обем данни и подходящо избран илюстративен материал – 13 таблици и 20 фигури, представящи методологията и резултатите от проведените изследвания. Формата, стилът и езикът на изследването оставят впечатление за професионализъм и много добри познания в областта на изследователската работа – много акуратно са представени всички елементи на структурата. Показана е логика и последователност в изложението.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Изследователският подход към поставените за разглеждане проблеми е основан на систематизиране и интерпретация на документи, резултати от изследвания и конкретни данни, позволяващи на автора да докаже основната теза, че „икономически мерки като системите за търговия с въглеродни емисии, могат да генерират финансов ресурс, който да бъде насочен в разгръщането на потенциала на нови енергийни мощности, които не отделят въглеродни емисии“. Убедително са избрани и приложени методологията и методите, основаващи се най-вече върху факторен и сравнителен анализ и използване на математико-икономически, индуктивни и дедуктивни методи и сравнителен анализ на различни възгледи и практики, имащи отношение към отчитане и управление на емисиите. Избраната методика на изследване позволява на докторанта да постигне на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите, решавани в дисертационния труд.

Запознаването с цялостния труд показва, че постигнатите резултати съответстват с поставените цели и задачи, които, заедно с постигнатите положителни резултати по съвкупност обуславят принципното одобрение на труда като притежаващ необходимите качества на дисертация за получаване на образователна и научна степен доктор. Дисертационното изследване дава възможност в бъдещи разработки по темата да се доразвият приложимите в практиката изведени от докторанта насоки и препоръки за потенциалните политически, технологични и пазарни механизми, както и за бъдещо задълбочаване на изследването на възможните политики за декарбонизация (в България, но и в сравнително-международен план) чрез използването на аналитичния подход и емпиричния и математико-икономически инструментариум по примера на постигнатите резултати и приноси на дисертационния труд.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Одобрявам и напълно се съгласявам с изведените от автора приноси на дисертационния труд, като поздравявам кандидата за ясното, точно и много прецизно

формулиране. Изведените научни резултати и изводи съответстват на формулираните приноси, имащи огромно значение за процеса на енергийна трансформация в България. Бих посочил е един „скрит“ принос – въпреки, че емпиричното проучване се фокусира върху Канада и България, резултатите всъщност са много по-широкообхватни и имат глобален характер, тъй като предложената методология („интегрираният подход“ за редуциране на емисиите, обобщен в края на трета глава) би могла да се използва за оценка на декарбонизацията при други сценарии и в други държави, както в, така и извън Европа. Общата ми оценка е, че представените резултати от направеното изследване в дисертационния труд на Петко Трухчев могат да се характеризират като обогатяване на съществуващи знания и приложение на научни постижения.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

В документите по конкурса са представени 4 научни публикации – статия на английски език, приета за печат (удостоверено със служебна бележка) в списание „Bulgarian journal of international economics and politics“ и три публикации на доклади от научен форум на български език. Представени са и три медийни публикации. Всички научни публикации са собствени и отговарят на изискванията за кандидатстване по конкурс за докторат, като показват активност на автора – участие с научни доклади в конференции и медийни изяви за апробиране на постигнатите резултати и задълбочаване на изследванията в по-детайлизирани теми, свързани с изследването, направено в дисертационния труд. Приложените публикации допълват и доразвиват резултатите на дисертационния труд, но и показват много по-широкото поле на изследователските интереси на кандидата в области като европейската политика на зелен преход и българските политики и реалности в областта на нисковъглеродната икономика.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат е в обем от 50 страници и дава много добра и пълна представа за резултатите от изследването на страниците на дисертационния труд – стегнато изложение, професионално формулирани цели задачи, обосноваване на избраната структура, методология и методики на изследването. Това е своеобразна заявка за добро бъдещо развитие на Петко Трухчев в сферата на изследователската дейност.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки, но бих отправил някои препоръки към бъдещата научна работа на Петко Трухчев, които по никакъв начин не намаляват вече изтъкнатото значение на приносите и предимствата на дисертационния труд.

При разработването на подобен голям по обем труд би било добре в рамките на теоретичната и теоретично-практическата част от изложението по-отчетливо да се обособи критичното авторско мнение и изводи, а не само те да бъдат изведени общо като заключение на целите глави.

Макар и оригинален и иновативен, предложението в дисертационния труд методологически апарат за сравнителен анализ, оценка и управление на декарбонизацията следва да бъде практически апробиран и това да бъде отразено в

бъдещи публикации на докторанта – особено по отношение на сравнението с държави със съпоставими с България енергийни системи и икономическо представяне.

Възможностите за бъдещо използване на научните и научно-приложни приноси на дисертационното изследване са много широки и препоръчвам на докторанта да помисли за по-широкото им разпространение сред академичната общност чрез представяне на научни форуми (особено в чужбина) и публикуване на разширени и допълнително задълбочени анализи по отделни проблеми от изследваната тематика в научни списания (особено реферирани в световноизвестни научни бази данни), както и да помисли за оформянето и публикуването на монография или практически наръчник по тематиката на дисертационния труд, която би могла да бъде използвана както като учебно помагало за обучаващите се в областта на енергетиката, транспорта, международната икономика, така и като практически наръчник за представителите на институциите, свързани със зеления преход и политиките, свързани с негово управление и ефекти.

Бих поставил на кандидата един въпрос: Как ще се отрази според Вас наложената по време на пандемията и задълбочаваща се в настоящата криза тенденция към „пренареждането“ на глобалните енергийни вериги за доставка върху стратегията, възможностите, практиката и мотивацията на България, а и по-общо – на ЕС в областта на декарбонизацията (и по-общо – на зеления преход)?

8. Заключение

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Дисертационният труд показва, че Петко Петров Трухчев притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3.8. „Икономика“, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното и на основание на постигнатите положителни резултати в дисертационния труд, характера на направените критични бележки и в съответствие с приетите критерии за получаване на научна и образователна степен доктор, с пълна увереност препоръчвам на уважаемото научно жури на Петко Петров Трухчев да бъде присъдена образователна и научна степен „доктор“ в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3.8. Икономика; докторска програма „Икономика и управление (транспорт)“.

30.05.2023 г.
София

Подпис:
/доц. д-р Е. Маринов/

OPINION

By: *Assoc. Prof. Eduard Vasilev Marinov, Ph.D.*
New Bulgarian University
Scientific specialty: 3.8 Economics

Subject: dissertation work for the award of the educational and scientific degree **"doctor"** in professional field 3.8. "Economics", doctoral program "Economics and management (transport)" at UNWE.

Author of the dissertation: *Petko Petrov Truhchev*

Dissertation topic: *Integrated approach to reducing carbon emissions in transport and energy*

Reason for presenting the opinion: participation in the composition of the scientific jury for the defense of the dissertation according to Order No. 1103/28.04.2023 of the Rector of the UNSS.

1. Information for the Ph.D. student

The dissertation student was enrolled at the "Economics of Transport and Energy" department of the UNSS in the doctoral program "Economics and Management (Transport)", according to the Order of the Vice-Rector for research of the UNWE No. 926/27.04.2020. The training was carried out in regular form during the period 31.03.2020 - 31.03.2023

Petko Petrov Truhchev completed his higher education in Public Relations at Sofia University "St. Kliment Ohridski", after which he developed his specialization again there in a Master's degree in Public Communication. At the time of the work on the dissertation and currently works as a junior expert at EWRC and editor, producer and host of the program "In Development", Bloomberg TV Bulgaria, which provides a good basis for a practical insight into the topic of managing the green transformation discussed in the dissertation work. He has an excellent command of French and uses English at a professional level, which is evident from the use of multiple sources in these languages in the preparation of the dissertation. The overall educational and professional profile of Petko Truhchev corresponds to the chosen topic, helps to the highly professional fulfillment of the requirements for acquiring the ESD "doctor" in professional field 3.8. "Economics" and for achieving the goals of the research and its scientific and scientific-applied contributions.

2. General characteristics of the presented dissertation work

The research is characterized by the indisputable relevance and significance of the very choice of the topic and its development on the pages of the work. The courage of the author to consider the socially significant and widely discussed issue of decarbonization and the policies

related to it should also be taken into account, with serious interest and importance both from an academic and, above all, from a practical perspective in relation to current and future policies not only in the field of energy, but also in climate change management policies, technological developments in energy and transport, energy market design and regulation at the macro- and micro-economic level, and more generally with economic development in general. The dissertation consists of 194 pages - 176 pages of main text and 18 pages of bibliography. The literature used covers a total of 222 academic, popular and statistical sources in Bulgarian, English and French. The summaries and conclusions are supported by the use of a huge volume of data and appropriately selected illustrative material - 13 tables and 20 figures presenting the methodology and results of the conducted research. The form, style and language of the research leave an impression of professionalism and very good knowledge in the field of research work – all elements of the structure are very accurately presented. Logic and consistency are shown in the exposition.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

The research approach to the problems set for consideration is based on the systematization and interpretation of documents, research results and specific data, allowing the author to prove the main thesis that "economic measures such as carbon trading systems can generate a financial resource, to be directed at the deployment of the potential of new energy capacities that do not emit carbon emissions". The methodology and methods based mostly on factorial and comparative analysis and the use of mathematical-economic, inductive and deductive methods and comparative analysis of different views and practices related to emissions reporting and management have been convincingly chosen and applied. The chosen research methodology allows the doctoral student to achieve the set goal and obtain an adequate answer to the tasks solved in the Ph.D. thesis.

Getting acquainted with the complete work shows that the achieved results correspond to the set goals and tasks, which, together with the achieved positive results in aggregate, determine the principle approval of the work as possessing the necessary qualities of a dissertation for obtaining an educational and scientific degree "doctor". The dissertation research provides an opportunity in future developments on the subject to further develop the practically applicable guidelines and recommendations derived by the doctoral student for the potential political, technological and market mechanisms, as well as for future deepening of the study of the possible policies for decarbonization (in Bulgaria, but also in comparatively – in an international perspective) through the use of the analytical approach and the empirical and mathematical-economic toolkit on the example of the achieved results and contributions of the dissertation work.

4. Evaluation of scientific and scientific-applied contributions

I approve and fully agree with the author's formulated contributions to the dissertation, congratulating the candidate for the clear, concise and very precise wording. The derived scientific results and conclusions correspond to the formulated contributions, having great importance for the energy transformation process in Bulgaria. I would point out a "hidden" contribution - although the empirical study focuses on Canada and Bulgaria, the results are actually much broader and have a global character, since the proposed methodology (the "integrated approach" for reducing emissions, summarized at the end of chapter three) could

be used to assess decarbonisation under other scenarios and in other countries, both within and outside Europe. My general assessment is that the presented results of the research carried out in Petko Truhchev's dissertation work can be characterized as enrichment of existing knowledge and application of scientific achievements.

5. Evaluation of dissertation publications

In the competition documents, 4 scientific publications are presented - an article in English, accepted for publication (certified with an official note) in the magazine " Bulgarian journal of international economics and politics " and three publications of scientific forum reports in Bulgarian. Three media publications are also presented. All scientific publications are own and meet the requirements for applying for a PhD competition, showing the activity of the author - participation with scientific reports in conferences and media appearances to test the achieved results and deepen the research in more detailed topics related to the research, done in the dissertation. The attached publications complement and further develop the results of the dissertation work, but also show the much wider field of the candidate's research interests in areas such as the European green transition policy and Bulgarian policies and realities in the field of the low-carbon economy.

6. Evaluation of the abstract

The presented abstract has a volume of 50 pages and gives a very good and complete idea of the results of the research on the pages of the dissertation - a concise presentation, professionally formulated tasks, justification of the chosen structure, methodology and methods of the research. This is a kind of a promise for a good future development of Petko Truhchev in the field of research activity.

7. Critical notes, recommendations and questions

I have no critical remarks, but I would make some recommendations for the future scientific work of Petko Truhchev, which in no way diminish the already highlighted importance of the contributions and advantages of the dissertation work.

When developing such a large volume of work, it would be good within the framework of the theoretical and theoretical-practical part of the text to distinguish the author's critical opinion and conclusions more clearly, and not just to summarize them as a conclusion of the whole chapters.

Although original and innovative, the methodological apparatus proposed in the dissertation for comparative analysis, evaluation and management of decarbonization should be practically tested and this should be reflected in future publications of the doctoral student – especially in relation to the comparison with countries with energy systems and economic performance comparable to Bulgaria.

The possibilities for future use of the scientific and scientific-applied contributions of the dissertation research are very wide, and I recommend that the Ph.D. student considers their wider dissemination among the academic community by presenting at scientific forums (especially abroad) and publishing extended and further in-depth analyzes on separate problems from the researched topic in scientific journals (especially referenced in world-renown scientific databases), as well as to consider the publication of a monograph or a practical manual on the subject of the dissertation work, which could be used as a teaching aid

for trainers are in the field of energy, transport, international economy, as well as as a practical guide for the representatives of the institutions related to the green transition and the policies related to unfinished management and effects.

I would ask the candidate one question: In your opinion, how will the trend imposed during the pandemic and deepening in the current crisis towards the "rearrangement" of global energy supply chains affect the strategy, capabilities, practice and motivation of Bulgaria, and more in general – of the EU in the field of decarbonization (and more generally – of the green transition)?

8. Conclusion

The dissertation contains scientific, scientific-applied and applied results, which represent an original contribution to science and meet all the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulation for its Implementation. The dissertation shows that Petko Petrov Truhchev has in-depth theoretical knowledge and professional skills in Professional direction 3.8. "Economics", demonstrating qualities and skills for independent research.

Due to the above and on the basis of the positive results achieved in the dissertation work, the nature of the recommendations made and in accordance with the accepted criteria for obtaining the scientific and educational degree doctor, with full confidence I recommend to the respected scientific jury that Petko Petrov Truhchev be awarded the educational and scientific degree "doctor" in Academic track 3. Social, economic and legal sciences; Professional field 3.8. Economics; PhD program "Economics and Management (Transport)".

30.05.2023
Sofia

Signature:
/ Assoc. Prof. E. Marinov, Ph.D./